books2ebooks.eu

ZETHERSTRÖM, JOHAN NICLAS

Tankar öfwer gäldstufwan, yttrade af en därstädes boende. Stockholm, tryckt uti Wildiska tryckeriet 1758

(Wilde
1758

books2ebooks.eu
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!
Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

■ Få samma utseende och känsla som med originalet!
■ Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
■ *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
■ *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
*Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.
■ Villkor för användning: https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: https://search.books2ebooks.eu
Mer information finns tillgängliga via https://books2ebooks.eu boken.

TANKAR öfver gäldetugan

Vitt. So
(Bv)
•
1758
1709-1829

Stfldm
1758

Sv. Saml.
Vitt. Sv.
(Br.)
1700-1829

Tankar
Öswer
Gäldstufwan,
Yttrade af
En därstädes boende.

STOCKHOLM,
Tryckt uti Wildiska Tryckeriet 1758.

Mögl. Zetherström, Joh. Nic.

Imprimatur
N. von OELREICH.

Kom, åtanka af min misbrukade och förlorade frihet, och hielp mig, at med så lisliga färgor afskildra mit nuwarande tilstånd, at hwar och en måtte rysa wid des ihogkomst, och se sig wäl före, at ej des egna obändiga begärelser måtte uti sit skenande stadna på denna orten, hwarest de wäl få lof at kännas wid tygelen. Hwarföre har jag ej förr tänkt på denna boningen? Hwarföre åhörde jag då med så stor kallsinnighet de beskrifningar man gjorde öfwer Gäldstufwan, när en galen kärlek och öfwerflödigheten hjelptes åt at töma min pung, och tillika at göra ända på min frihet, då jag nödgades at fara den förtreteliga allmänna körwägen hit åt? Nu är det min

enda glädje, om någon kan utaf min olycka bliſwa wis, innan han twingas innom deßa ångsliga wäggar.

Här är wälluſtens lefwande döda trälars graf; matkarne ſom dem gnaga äro deras egna oroliga tankar, och ſamweten ſom förebrå dem deras dårſkap, ſamt deras Creditorer, hwilke ſtå ſåſom törnetaggar i deras ögon, de der med intet annat, än med guldtinctur, kunna uttagas. Här är en Schola, hwareſt man lärer wishet, men gemenligen förſent; och dertil med är nödwändigheten en alt förhård Scholemåſtare. Han börjar altid ſina föreläſningar med Du måſte. Gäldſtufwan är en jern-bur, hwareſt man ſåſom Bajazet, lätteligen kan ſtöta ſig hufwudet ſönder. Hon är lik en ond Huſtru, ſom gör at man ledſnar wid ſit egit lif, och den man knapt förr kan ſlippa, än döden löſer up det ſwåra bandet, ſom dem emellan warit. Hon är et pinorum för ſtål och kropp, och ſåſom hon är en afbild af dödſens ångſliga rike, ſå är här et ſtändigt tillop af nya inwånare.

Många wägar både til ſiös och lands bära hit åt. Öfwerflödigheten och lättfärdigheten, ſpelandet och dryckenſkapen, ſom är ſtora ſegelleden, äro de namnkunnigaſte. Wid alla wägar äro tilräckelige poſt-wagnar och transport-fartyg, ſom på kort tid fullända denna reſan.

Herr

Herr Fräßare, som tilförne hwart år ätit up 12 til 18000 Dal., får nu lefwa wid några stycfwer om dagen, och förgäfwes watnas i munnen, då han i Aviser läser, huru de kostcligaste Kokböcker komma af Trycket. Han, som förr tyckt, at han ej legat mjukt nog på eider-dun, får nu wara nögd med en halmbädd, och han, som förr, lik et bi, sugit på hwar blomma, får nu twinga sin appetit inom trångaste gränsor. Herrarne Lättsinnig och Oförnuftig hade aldrig kommit hit, om de haft den lyckan, at aldrig få se Mesdemoiselles Flygtig och Kättjefull, af hwilkas händelser de nu ej mera få höra, än at ibland någon af deras älskade hundar, som lupit bort, efterlyses i Weko-blad och Tidningar. Herrarne Sammet och Sprättkök hade aldrig suttit några år hwardera på detta Lust-Slottet, om de ej med öfwerflödiga kläder tänkt at fiska en Iris i dumhetens och högfärdens watten. Aldrig hade Herr Liderlig stadnat här, om han ej spelat natt och dag, til des hela hans stora Capital förswann så oförmärkt. Aldrig hade Herr Suput inlupit i denna hamnen, om han ej stigit om bord på skeppet Tunnan, til at fara öfwer win-hafwet, och under resan upfylt sig med Sup-Gudens förtrollande wätskor, hwaraf han miste förståndet och förwandlades til et swin.

Här är alla obetänksammas och dårars sammelplats; här blifwa de först warse sin wilfarelse. Nu wilja de bör a at lefwa försigtigare, men tiden är försummad; owist, om någon mera blifwer sin egen Herre. Alle I derföre, som ännu åren frie foglar, tagen eder wäl til wara, at I ej flygen in i Gäldstufwe-buren, hwarest jag nu är inspärrad. Kåre Fräßare, låten ej edra Kockar koka så öfwerflödig och skadelig mat för eder, at I derigenom kunnen förlora både hälsa och frihet. Naturen är nögd med litet; och wet man det icke förr, så får man wäl lärat på Gäldstufwan. Kåre Sprätthökar, sen eder före, at icke de dufworna I jagen efter, narra eder in i de nät, som utställas för eder af Gäldstufwans Fogelfångare. Kåre Spelare, gån heldre ifrån spel-bordet, än I skullen blifwa bêtes, förlora spelet och hela eder lycka. I törstige Bröder, som aldrig kunnen få nog wätt i eder, agten eder för så hetsiga wätskor, som slå i hufwudet, och kunna göra, at I sen misste, och tagen den skutan, som seglar til Gäldstufwan, för det skeppet, som skulle föra eder til lycksalighetens ö. Sådana wågar har jag olyckelige gått, och derföre warnar jag alla dem, som tänka at träda i mina fotspår, och råder dem, at de med det snaraste wända om igen. Man menar, det är et Herre-lif at få lefwa i alt sielfswäld. Uselt Herra-wälde, som ändas

med

med wärsta twång och träldom. Den är en stor Herre, som enwäldigt herrskar öfwer sina begärelser och söker sin själs förädlande; Och deßa friheter kan så wäl tiggaren, som den största Herren äga. Hwem som wil, kan på sådant sätt wara en stor Herre.

För öfrigt önskar jag, at deßa tankar mätte wara härefter Fräßarens läckerbitar, Sprätthökens Iris, Spelarens kort och Suparens källar-skylt. Så komma de ej på Gäldstufwan. Åt icke förmycket, min wän, fast du tycker du skulle wäl hafwa råd dertil, så slipper du en gång swälta här. Bry dig ej om sådana Flickor, som wäl emottaga gåfworna, men föragta gifwaren. Spar medan du har något, så skal dit Capital nog räcka til. Drick aldrig oftare, än du är torstig, så slipper du inom Gäldstufwans förtreteliga wäggar lära de hushålnings grep, som du i din frihet föragtat. Ja, lef wäl, min Läsare, och agta dig för Gäldstufwan.

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

books2ebooks.eu

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden